

VINERI • 1 MAI 2009 • ANUL LIX NR. 18

FOAIA
românească
SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

**Citiți,
nu gândiți!**

**(Acesta este un protest față de decizia
Curatoriului Fundației Publice pentru Minorități,
care a scăzut la jumătate finanțarea săptămânalului nostru.)**

CALENDAR ORTODOX

4 mai, luni – Sf. Mc. Pelaghia; Cuv. Valerian.
5 mai, marți – Sf. M. Mc. Irina; Sf. Mc. Neofit, Gaie și Gaian.
6 mai, miercuri – Sf. și Dreptul Iov; Cuv. Mamant, Pahomie și Ilarion (Dezleg. la pește).
7 mai, joi – Arătarea semnelor Sf. Cruci pe cer la Ierusalim; Sf. Mc. Acachie și Codrat.
8 mai, vineri – † Sf. Ap. și Ev. Ioan; Cuv. Arsenie cel Mare (Dezlegare la pește).
9 mai, sâmbătă – Aducerea moaștelor Sf. Ier. Nicolae la Bari; Sf. Prooroc Isaia; Sf. Mc. Hristofor.
10 mai, duminică – Sf. Ap. Simon Zilotul; Cuv. Isihie Mărt. și Lavrentie. Duminica a IV-a după Paști (a Slăbănogului de la Vitezda).

AGENDĂ

4 mai

1955 – s-a stins din viață, la Paris, George Enescu, compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog.

5 mai

1949 – a avut loc semnarea Tratatului de la Londra, prin care s-a instituit Consiliul Europei.

6 mai

1922 – s-a născut, la Micherechi, dansatorul Gheorghe Nistor.
1938 – a murit, la Ciucea, poetul Octavian Goga.

7 mai

1833 – s-a născut, la Hamburg, Johannes Brahms, compozitor, pianist și dirijor german.
1840 – s-a născut, la Votkinsk, compozitorul rus Piotr Ilici Ceaikovski.

8 mai

1885 – la București, în sala Teatrului Național, a avut loc pentru prima oară un spectacol de operă în limba română.

9 mai

Ziua Europei
1872 – a murit Ion Heliade Rădulescu, patronul spiritual al revistei „Curierul Românesc”, scriitor, lingvist, filosof și om politic.
1895 – s-a născut, în comuna Lancrăm de lângă Sebeș, poetul și filosoful Lucian Blaga.
1918 – a murit, la București, poetul George Coșbuc.

10 mai

1881 – Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen a fost încoronat Rege al României.

Citatul
săptămânii

„Vrem să fim iertați dar nu suntem dispuși să iertăm și noi. Vrem să ni se acorde atenție și să ne fie luate în seamă toate drepturile, dorințele, de nu și capriciile, luăm însă foarte grăbit și împrăștiat aminte la nevoile, doleanțele și solicitările celorlalți. Ceilalți! Ei ne apar undeva, departe, un soi de fantome pierdute în ceață. Ni se pare de fapt, că toți cei din jurul nostru au obligații față de noi, iar noi față de nimeni, niciodată. Toate ni se cuvin, tot ce facem e bun și îndreptățit, numai noi avem întotdeauna dreptate.”

Nicolae Steinhardt

Budapesta

Moștenirea „grecilor” noștri

La Muzeul de Istorie din Budapesta s-a deschis la începutul lunii aprilie o expoziție cu titlul „Moștenire grecească – Diaspora Grecească Ortodoxă în Ungaria secolelor XVII–XIX”. Expoziția, organizată sub protecția patriarhului ecumenic de la Constantinopol, *PF Bartolomeu*, promite că vizitatorul „va face cunoștință cu numeroase clădiri și monumente, despre care mai devreme nici nu presupunea că se leagă de numele unor greci din Ungaria”, se arată în invitația manifestării. Expoziția cuprinde peste 250 de obiecte de artă, de la icoane la grafici, obiecte de cult religios, rarități bibliofile, scrisori și picturi, în trei mari domenii: moștenire bisericească, artistică și literară. În materialul de publicitate al expoziției se ac-

centuează că „este prima prezentare publică a acestor amintiri, care se leagă de numele unor mari familii de mecenați greci, care și-au investit averile în dezvoltări comerciale, financiare și imobiliare”. Printre acestea sunt pomenite familiile Sina, Derra și Nako (Nacu), toate fiind renumite familii de origine macedonomană, care au donat

sume uriașe de bani, printre altele, pentru construcția Podului cu Lanțuri, bisericii ortodoxe din Pesta sau clădirii Academiei.

Muzeul de Istorie din Budapesta se găsește în Palatul din Cetatea Budei, clădirea „E” (piața Szt. György nr. 2). Expoziția poate fi vizitată până în data de 5 iulie 2009.

E.I.

Arad

Festivaluri
de primăvară

„Primăvara Arădeană”, manifestare de tradiție a Casei de Cultură a Municipiului Arad, va cuprinde trei festivaluri foarte așteptate de publicul din oraș și nu numai. Festivalul de Folk, ajuns la cea de-a V-a ediție, se va desfășura între 8 și 10 mai. Publicul iubitor de muzică adevărată este așteptat la club Fairplay și la restaurantul Riviera, de lângă intrarea principală a Ștrandului Neptun. Pe lista invitaților apar nume sonore ale folk-ului autohton, precum *Nicu Alifantis* (în imagine), *Ilie Stepan* și *Horia Crișovan*, *Mircea Bodolan*, *Zoea Alecu*, *Nelu Pitic* și *Daniel Julean*, *Mircea Baniciu* și *Pacifica*, *Mircea Vintilă* și *Brambura*, *Dinu Olărașu*, *Adrian Ivanițki*, etc.

A treia ediție a Festivalului de Rock se desfășoară

tot pe Mureș, la Port Arthur, în perioada 22–24 mai.

Festivalul Underground „Arad-fun” va avea loc în perioada 11 și 21 mai și va aduce în fața publicului producții din România, dar și din Statele Unite ale Americii, Franța, Polonia, Ungaria, Serbia, Ucraina și Republica Moldova. Pentru prima dată, la ediția din acest an, vor fi prezente trupe din Anglia, Spania și Cehia, informează site-ul aradon.ro.

A.B.

Jula

Ziua
Europei

Ziua de 9 Mai a devenit o sărbătoare și pentru români, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană. Cu această ocazie, Consulatul General al României la Jula organizează o festivitate dedicată Zilei Europei. Serbarea va avea loc la Centrul Cultural Românesc din Jula, în ziua de 7 mai, la ora 13.30.

**Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Cei care susțin cauza „Foi”

Nu avem cuvinte să mulțumim toate acele scrisori de susținere, e-mailuri, telefoane, care au sosit în ultimele 2 săptămâni la redacția noastră, pentru a ne încuraja în continuarea luptei pentru supraviețuirea cuvântului scris românesc în Ungaria. În ziua încheierii ediției actuale a Foi, petiția noastră online (www.petitiononline.com) a fost semnată deja de 920 de români din toată lumea, dar și în redacție sosesc în fiecare zi noi oameni pentru a semna protestul față de decizia Fundației Publice pentru Minorități pentru a scădea la jumătate finanțarea „Foi românești”. În momentul de față încă nu știm exact că „Foaia” până când va mai putea să apară în 16 pagini sau ce fel de schimbări vom fi nevoiți să facem. Publicăm mai jos scrisorile de sprijin de la cele mai importante instituții românești,osite la redacția noastră.

Către Curatoriul Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria

Cu multă îngrijorare și nemulțumire am luat act de decizia grupului de lucru pentru pregătirea finanțării presei scrise pentru minorități, al Curatoriului Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria, luată la data de 3 aprilie 2006, prin care continuarea existenței săptămânalului „Foaia românească” de la Iula este pusă sub semnul întrebării, fiind amenințată cu dispariția.

Este inadmisibil ca o publicație românească cu aproape 60 de ani de existență neîntreruptă și care a avut un rol important în afirmarea intelectualității românești din Ungaria și în consolidarea identității naționale a comunității românești din această țară și care de-a lungul vremii a progresat continuu sub aspectul calității, să nu aibă susținerea necesară din partea Statului Maghiar pentru a-și putea desfășura activitatea și pe mai departe în condiții normale.

Chiar dacă susținerea întregii prese românești din Ungaria constituie o problemă de competență dumneavoastră, în condițiile unei crize care afectează pe toată lumea, ne exprimăm cu hotărâre convingerea că săptămânalul „Foaia românească” trebuie să beneficieze și pe mai departe de același sprijin financiar din partea Statului Maghiar, prin Fundația dumneavoastră, pentru ca viața comunității românești din Ungaria sub aspect cultural și identitar să poată avea instrumentele necesare pentru buna ei funcționare.

Menționăm, de asemenea, faptul că în România, țară care se confruntă la rândul ei cu o seamă de dificultăți financiare generate de criza economică mondială, comunitatea maghiară și celelalte minorități, precum și presa prin care ele se exprimă, beneficiază de sprijinul necesar din partea Statului Român.

Vă rugăm, așadar, să procedați la măsurile care se impun pentru rezolvarea acestei probleme fundamentale a comunității noastre românești din Ungaria.

Cu deosebită considerație,

Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria

✱

Stimată Doamnă Redactor Șef,

Întrucât săptămânalul „Foaia românească”, al românilor din Ungaria, are o activitate continuă de aproape șaiszeci de ani, și și-a îndeplinit cu măiestrie, devotament și profesionalism rolul în apărarea, păstrarea și transmiterea identității culturale românești, devenind o instituție fundamentală a comunității românești din Ungaria, dispariția ei ar aduce prejudicii inimaginabile.

Nici o minte lucidă din România sau Ungaria nu ar putea comite un asemenea atentat la adresa culturii românești din Ungaria, a memoriei culturale românești în întregul ei și, nu în ultimul rând, un atentat la adresa bunei conviețuirii dintre români și maghiari, a relațiilor de bună vecinătate dintre România și Ungaria, punând serios în pericol procesul reconcilierii istorice și culturale dintre cele două națiuni.

Nu putem concepe nimicirea unei instituții de referință pentru o comunitate

minoritară, amenințată de pericolul asimilării. Credem că suntem cu toții responsabili în a apăra, prin toate mijloacele legale posibile, toate instituțiile românilor din Ungaria.

Din păcate, această încercare e doar una din consecințele nereprezentativității și confuziei de mai bine de un deceniu, în sfera intereselor minorității românești din Ungaria, grav prejudiciate de anomaliile care au dus la fenomenul primejdios al profitării de pe urma permisivității legislative. Astfel, a fost cu puțință ca personaje dubioase, și chiar impostori, să-și declare o apartenență etnică românească, fără a avea nimic în comun cu valorile culturale românești și, bineînțeles, fără a-și declara această apartenență la recensămintele populației din țara vecină.

Sperăm că această încercare primejdioasă și chiar criminală, din punct de vedere cultural, nu va avea succes și se va constitui într-o lecție usturătoare pentru neprofesionalismul care servește pe post de perdea pentru interese, pe cât de ascunse, pe atât de meschine.

Sofronie, Episcopul Oradiei

✱

Către Curatoriul Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria

Direcțiunea Liceului, Școlii Generale și Căminului de Elevi „N. Bălcescu” în numele întregului corpus didactic solicită cu o aleasă stimă Curatoriul Fundației Publice pentru Minoritățile Naționale și Etnice ca și în viitor să asigure bugetul necesar pentru apariția săptămânalului „Foaia românească”.

Această revistă își are un trecut de 60 de ani și un rol păstrător, creator și transmitător de valori culturale românești. Constituie o mărturie fidelă a modului de trăire și de gândire a comunității românești din Ungaria în contextul socio-cultural al celor 6 decenii. Se cere ca această „Foaie românească” să fie mântuită și pentru viitor. Cu multe mulțumiri și cu încrederea într-o decizie plină de înțelepciune și de-o răspundere intelectuală,

Maria Gurzău Czeglédi,
director

EDITORIAL

Redacție de ziar sau pensiune pentru turiști?

Președintele UCRU, domnul doctor Ciotea, poate decide zilele următoare dacă se mai luptă să găsească fonduri pentru întreținerea săptămânalului românesc, înființat acum 58 de ani, sau lasă totul baltă și frumoasa clădire din centrul Julei, care adăpostește sediul Uniunii și al redacției „Foaia românească”, o va transforma într-o pensiune pentru turiștii care vizitează orașul balnear. Această ultimă variantă cu siguranță ar fi o afacere mai bună, decât editarea unui ziar în limba română.

Nu spun nimic nou cu faptul că la noi clădirile sunt mai importante decât instituțiile sau oamenii care lucrează acolo. În majoritatea cazurilor, noi ne străduim să avem sedii frumoase, spațioase, dar de conținutul acestora absolut nu ne îngrijim. Nu pentru că nu am putea, ci pentru că nu ne interesează. De exemplu, după ce ATRU a cumpărat acum câțiva ani fosta Cafenea Otthon, din apropierea Liceului „Bălcescu”, s-a creat acolo un nou sediu pentru noua instituție a ATRU, Centrul de Documentare și Informare, dar tot acolo își are sediul și redacția revistei „Cronica”. Toată lumea a pus umăr la umăr ca să se facă un centru frumos, cu o bibliotecă cu cât mai multe cărți, uitând că ar fi nevoie și de cititori. În iarna asta s-au făcut noi investiții (de 2 milioane de forinți), pentru ca să se construiască o nouă aripă de clădire pentru redacția „Cronicii”, o revistă care, așa cum a fost și este ea acum, s-ar putea face acasă la un singur calculator. Dar ce autonomie culturală e aceea care nu are clădiri frumoase, cu multe încăperi? Nu-i așa că știți să răspundeți singuri...

Avem școli mari, spațioase, dar avem copii tot mai puțini și nu avem învățământ românesc. Avem biserici renovate și repictate, dar nu prea mai avem credincioși și defel nu avem un muzeu ortodox. Vestigiile și icoanele vechi adunate de la biserici au fost curățate, restaurate pe bani nu puțini, și stau frumos închise în dulapuri. Așa nu le poate fura nimeni, dar nici să le vadă nu poate. La Micherechi s-a renovat fosta casă parohială și s-a realizat acolo un fel de centru cultural-spiritual, cu calculatoare și cu toată tehnica necesară, dar rare sunt ocaziile când se țin manifestări pentru copii sau tineret. Avem o casă-muzeu la Chitighaz, care de ani de zile este închisă, iar de alți ani buni este în curs de renovare. Câte zeci de milioane de forinți s-au băgat acolo doar în ultimii 3-4 ani, numai Autogovernarea pe Țară știe de ce...

Singura excepție unde este mai bogat și mai viu conținutul decât forma este clădirea din Curtea Gojdu. Aici, viața comunitară românească este în permanentă dezvoltare. Odată cu înființarea așezământului monahal, vechea clădire are din nou locuitori permanenți, care se îngrijesc de sufletul românesc al credincioșilor de acolo. Am fi necinștiți să nu amintim, tot la categoria excepție, și clădirea Centrului Cultural Român din Iula, de pe lângă Școala generală și Liceul „N. Bălcescu”, care adăpostește aproape săptămânal (uneori pe săptămână de mai multe ori) manifestări culturale românești, spectacole de teatru, concerte, serate literar-artistice pentru tineret și pentru adulți, deopotrivă.

În cunoștința celor întâmplate zilele trecute, și ne referim la reducerea la jumătate a finanțării săptămânalului „Foaia românească”, ușor se poate întâmpla ca Uniunea să nu mai poată întreține sediul care dă adăpost și redacției, ci rezervând pentru aceasta doar o singură cameră, celelalte încăperi să le transforme în camere de hotel, eventual să construiască niște camere și la mansardă, și să devină acest sediu o pensiune pentru turiști. Cunoscând naționalitatea majorității turiștilor care vizitează Iula, clădirea ar avea tot o întrebuințare românească. Decât că nu ar mai stăpâni aici cuvântul scris românesc, ci mirosul de mici și grătare și ritmul de mane.

Eva Iova

Pe scurt...

ALEGERI PENTRU PE

Alegerile pentru Parlamentul European vor avea loc în România și Ungaria, în ziua de duminică 7 iunie 2009. Și în celelalte state membre ale UE alegerile se desfășoară între 4 și 7 iunie. Ungaria va trimite în PE 22 de deputați, față de 24 în legislatura anterioară, iar România – 35 de eurodeputați. După cum relatează cotidianul francez „Libération”, conform ultimului sondaj Eurobarometru, în statele membre ale UE, se așteaptă un absenteism record, de 66% la alegerile euro-parlamentare, informează eric-info.

SCUTIRE DE VIZE PENTRU CETĂȚENII SĂRBI

Ministerul de Externe de la Budapesta a anunțat zilele trecute că până la sfârșitul acestui an sunt șanse ca țările vest-balkanice, inclusiv Serbia, care corespund cerințelor să primească scutire de viză. Anunțul a fost făcut de secretarul de stat Szentiványi Gábor, în cadrul unei conferințe. În opinia politicianului, stabilitatea și siguranța Ungariei poate fi întărită printr-un nou val de integrare.

REGELE MIHAI ÎL SUSȚINE PE RADU DE HOHENZOLLERN LA ALEGERI

Principele Radu de Hohenzollern-Veringen și-a anunțat în urmă cu două săptămâni candidatura la alegerile prezidențiale din toamna acestui an, iar regele Mihai îl susține pe acesta, informează ziarul „Cotidianul”. „Familia mea încearcă să unească și să însănătoșească România de astăzi. Vrem să arătăm cum trebuie slujit un popor cu adevărat” – cu aceste cuvinte și-a explicat, Regele Mihai, susținerea pentru candidatura Principelui Radu la alegerile prezidențiale din România.

CAROL I, CEL MAI NOU FILM ISTORIC

Maestrul filmului istoric românesc, Sergiu Nicolaescu, se pregătește de lansarea cinematografică a celui mai recent film al său, Carol I, care din 8 mai va putea fi vizionat la cinematograful The Light, din cadrul Liberty Centre. Premiera de gală a filmului Carol I va avea loc sâmbătă, 9 mai.

Banii AȚRU în 2008 și 2009 – fără comentariu

Intrări totale în anul 2008: 109.258.855 forinți.

Detalii:

Intrări în scopul prestărilor sarcinilor de autogovernare	61.131.873 ft
Intrările revistei Cronica	5.161.982 ft
Intrările Centrului de Documentare	17.200.000 ft
Sprijin pentru procurarea de material didactic pentru Bătania	25.765.000 ft

Cheltuieli totale în anul 2008: 110.469.924 forinți.

Detalii:

Cheltuieli în scopul prestărilor sarcinilor de autogovernare	69.592.154 ft
Cheltuielile revistei Cronica	6.386.076 ft
Sprijin transferat în contul Centrului de Documentare	17.200.000 ft
Cheltuieli din sprijinul primit pentru școala din Bătania	17.291.694 ft

Detalierea cheltuielilor Autogovernării:

Cheltuieli de personal (salarii și onorarii)	32.641.841 ft
Taxe suplimentare	8.907.773 ft
Cheltuieli materiale	22.538.158 ft
Cheltuieli pentru investiții și altele	5.504.382 ft

Cheltuielile prevăzute ale Autogovernării în 2009 – total: 56.134.000 forinți.

Detalierea cheltuielilor Autogovernării în 2009:

Cheltuieli de personal (salarii și onorarii)	31.344.000 ft
Taxe suplimentare	8.080.000 ft
Cheltuieli materiale	14.310.000 ft
Cheltuieli pentru investiții și altele	2.400.000 ft

(Sursa: Darea de seamă a bugetului pe 2008 și planul bugetar pe 2009 al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria)

Locomotiva
Jazz
la Seghedin

Filiala Seghedin a ICR Budapesta, în colaborare cu Cinema Grand Café organizează pe 21 mai o nouă cursă a Locomotivei Jazz cu oprire la Seghedin. Locomotiva va conduce publicul într-o călătorie jazz cu „Lucian Nagy Quintet” din România.

Concertul va fi organizat în cadrul Festivalului vinului din orașul de pe Tisa, pe scena în aer liber din Piața Széchenyi, cu începere la ora 19.00. A.B.

Știre de ultima oră

Nou director
la Chitighaz

La ședința Consiliului Local din Chitighaz, marți, 28 aprilie, a fost ales noul director al Casei de Cultură și al Bibliotecii din localitate. Această funcție o va îndeplini începând de la 1 mai, pe o durată de 5 ani, Elisabeta Ardelean din Chitighaz. În numărul următor vă vom prezenta noul director. A.B.

Din viața școlii
„Lucian Magdu” din Bătania

Pe 23 aprilie direcțiunea școlii generale din Bătania a organizat un program artistic cu poezii în amintirea lui „Lucian Magdu”, de ziua lui de naștere. Manifestarea închinată poetului s-a încheiat cu depunerea coroanelor de flori la placa comemorativă, care se află pe peretele casei parohiale ortodoxe române din oraș.

*

La sfârșitul lunii martie s-au făcut înscrierile la școala generală „Lucian Magdu” din localitate. Conform datelor primite de la instituție, 14 părinți au decis ca copiii lor să-și înceapă studiile primare la această școală de la începutul anului școlar 2009/2010.

*

Elevii și profesorii școlii generale „Lucian Magdu” se bucură de o salină, care a fost inaugurată recent, unde copiii de vârstă școlară și de grădiniță au acces oricând. Salina este deschisă și pentru locuitorii orașului după programul școlar între orele 14.00–17.00. În clasele mai mari se mai găsesc 4 noi table digitale, iar în curtea școlii se face o mică parcare. Școala românească din Bătania este una modernă, care a fost inaugurată la începutul anului școlar 2008/2009. A.C.

Un profesor care și-a iubit elevii și cărțile

În noaptea de sâmbătă spre duminică, 25 spre 26 aprilie, inima profesorului Alexandru Goron a încetat să mai bată. Cei 82 de ani petrecuți pe acest pământ l-au obosea, i-au epuizat toată energia. Boala de care a suferit în ultimii ani a pus stăpânire pe trupul lui slăbit, iar sufletul i s-a mutat la ceruri.

S-a născut la 6 ianuarie 1927, la Săcal, într-o familie de țărani. Au fost 4 frați la părinți. Copilăria și-a petrecut-o în Apatu. A crescut într-o familie de oameni simpli, părinții i-au dat o conduită morală exemplară. În anii 1950–1951, a studiat la București ca bursier, după care 3 ani la Universitatea Eötvös Loránd din Budapesta, la secția română-maghiară. În anul 1954 s-a stabilit la Micherechi ca în-

Alexandru Goron
(1927–2009)

vățător, iar în perioada 1954–1957 a fost pedagog. Între 1957–1959 a fost directorul adjunct al Școlii

generale din sat. În perioada 1959–1972 a îndeplinit funcția de director al Școlii generale din Micherechi. Pe 31 august 1957 s-a căsătorit cu *Ana Ruja* și au trăit împreună o viață armonioasă până în ultimele clipe ale vieții sale. Din această căsătorie s-au născut copiii *Erica* și *Zsolt*. Cele mai importante principii după care domnul profesor și-a ghidat viața au fost dragostea, dreptatea, onestitatea, cinstea și ajutorul acordat semenilor. A fost un om deschis și drept.

Profesorul Alexandru Goron își doarme somnul de veci în cimitirul din Micherechi, fiind așezat la loc de odihnă de soția, copiii și nepoții săi, rude și vecini, prieteni, colegi și foști elevi. Fie-i țărâna ușoară!

Pe scurt...

OTLACA-PUSTĂ

De Paști, în zilele de 20–21 aprilie, membrii Asociației culturale române „Mihai Părdi” din Otlaca, însoțiți de președinta asociației și primarul localității, au fost invitați la localitatea Salva din județul Bistrița. Cu sprijinul asociației „Image Concept Bistrița”, parteneră a asociației otlăcane, această vizită a avut ca scop și întărirea relațiilor dintre cele două localități, în viitorul apropiat urmând să fie semnat și un contract de înfrățire între Salva și Otlaca-Pustă.

BICHISCIABA

Casa de povești din Bichișciaba așteaptă povestitorii pe 16 mai, la cea de-a 14-a ediție a concursului românesc de povestire. Elevii școlilor din Ungaria unde se predă limba română pot învăța din timp poveștile și să se înscrie la concurs. Elevii talentați la desen pot pregăti pentru acest eveniment imagini de poveste, iar desenele lor vor fi expuse, apreciate și premiate.

CENADUL UNGURESC

Biserica Ortodoxă Română „Înălțarea Domnului” din Cenad va sărbători sâmbătă, 30 mai, sărbătoarea hramului. Serbarea va începe cu o slujbă arhierască, săvârșită de PSS Siluan, Episcopul Julei și un sobor de preoți, urmată de o conferință preoțească și o agapă frățască.

SEGHE DIN

În fiecare lună, în a patra duminică a lunii, credincioșii ortodocși români din Seghedin și împrejurimi se roagă împreună, la Sfânta Liturghie săvârșită de pr. Aurel Becan, în biserica sârbească din oraș. Luna aceasta slujba românilor ortodocși va avea loc pe 24 mai, de la ora 9.30.

CHITIGHAZ

Încă anul trecut, primăria Chitighaz a început lucrările de reparații la drumuri și trotuare în localitate, dispunând de 15 milioane de forinți obținuți prin concurs. Acum lucrările au ajuns la ultima fază, urmând să se facă noi trotuare pe strada principală și în piața din centrul satului. Recent, primăria împreună cu asociația pescarilor a reușit să curețe și o balastieră, amenajând-o pentru pescuit.

Mamă, bunică, străbunică...

Ana Gurzău Pui

(1922–2009)

După o viață împlinită, știindu-și mereu în jurul său copiii, nepoții și strănepoții, Ana Pui, născută Gurzău, s-a mutat în lumea celor dreapți exact la mijlocul Săptămânii Luminate. Fata de țărani săraci s-a căsătorit la doar 17 ani cu un băiat la fel de sărac din satul său natal, Micherechi, cu Vasile Pui, cu care au avut împreună cinci copii: patru fete și un băiat. Inițial ea de mamă s-a frânt pentru prima dată atunci, când la doar 20 de ani, cea mai mare fiică a ei a murit în timpul nașterii, dând viață primului nepot al familiei Pui. I-au luminat însă zilele de după moartea soțului său din 1982, fetele și băiatul său, care la rândul lor au avut copii și mai târziu i-au dăruit nepoți. Ana Pui a fost timp de 59 de ani membră a adunării „Oastei Domnului”, credința însemnând pentru ea un stâlp, un ajutor cu care a reușit să învingă toate greutățile din viață. A fost condusă pe ultimul său drum și așezată la odihnă veșnică în cimitirul din Micherechi de către cei 4 copii, 8 nepoți și 6 strănepoți, alături de familiile lor.

Ana Gurzău Pui a trăit 86 de ani. Fie-i țărâna ușoară și poimenirea veșnică!

Ana Pui, împreună cu soțul și prima fiică, Ana, în anul 1944

Învierea și viața lui Isus, pe scena Centrului Cultural Românesc din Jula

Corul „Deo Gloria” din Oradea a pus în scenă cu trei ani în urmă o dramă muzicală despre viața și învierea lui Isus Cristos. „Învierea și Viața”, dramă muzicală pentru narator, actori, soliști, cor și orchestră de Robert Sterling, a fost prezentată de Corul „Deo Gloria” în ultimii 3 ani în România și în străinătate. După tuneul din orașele Viena, Graz, Torino, Roma, Nürnberg, Schwabach, Metzingen, Ingolstadt, Londra și Stuttgart, dar și Oradea, Marghita, Sibiu, Deva, Beiuș, Reșița, Bocșa, Arad, Constanța, Lugoj, Iași, Hațeg, Mediaș, în perioada Paștelui din acest an, „Învierea și viața” a ajuns și la Jula, la românii din Ungaria. Turneul din anul 2009 s-a încheiat la Suceava.

Prin organizarea Centrului de Documentare și Informare, evenimentul a avut loc pe 22 aprilie, la Centrul Cultural Românesc din Jula. Drama muzicală

„Învierea și viața” descrie scene din viața Domnului Isus, precum: Întâlnirea cu Ioan Botezătorul, Chemarea ucenicilor, Predica de pe munte, Vindecarea femeii bolnave, Vindecarea fiicei lui Iair, Intrarea în Ierusalim, Cina cea de taină, Trădarea lui Iuda, Prinderea lui Isus, Lepădarea și căința lui Petru, Condamnarea lui Isus, Răstignirea, Moartea și Învierea Mântuitorului.

Drama muzicală s-a realizat cu îndrumarea dirijorului Ovidiu Niculaș, căruia îi aparține regia, care la sfârșitul programului a salutat micul public: „Am reușit să creăm o imagine care să vă ajute să ajungeți mai aproape de adevărata semnificație, pe care, din păcate, lumea din jurul nostru începe să ne-o ia. Aș fi vrut să vă urez «sărbători fericite», dar au trecut sărbătorile. Am să vă urez o viață fericită, o viață cu acela Care a murit pentru fiecare dintre noi.” R.P.

Costache Ioanid

Cât prețuiește?

Cum ai lăsat să se-ofilească floarea?
Cum ai pierdut cununa cea de sus?
Cum poți păta cu pași murdari cărarea?
Cât prețuiește-n ochii tăi iertarea?
Cât prețuiește Jertfa lui Isus?

De dragul tău, înfiorând Calvarul,
Isus pe cruce mâinile Și-a pus.
Cum poți uita cum a sorbit paharul?
Cât prețuiesc în ochii tăi amarul
și lacrima din ochii lui Isus?

Ce fericit erai când izbăvirea
un cer de primăvară ți-a adus!
Dar unde-i pacea și neprihănirea?
Cât prețuiesc în ochii tăi iubirea
și dulcea-mbrățișare-a lui Isus?

Nu vezi pe dealuri cum se-nalță zorii?
Nu te gândești cu cine vei fi dus?
Vai, iată ziua când nepăsătorii,
toți cei ce-au supt din cupele Gomorii,
vor ști cât prețuiește-n veci Isus!

Învieria Domnului, sărbătorită cu oaspeți din România

Paștile este cea mai veche și cea mai importantă sărbătoare creștină. Aces-

Micherechi au dat loc serviciilor divine speciale. Cu această ocazie Biserica

În prima zi de Paști a slujit fratele *Nelu Cioară* de la Biserica Baptistă Providența din Oradea, iar în a doua zi pastorul *Boros József* de la Biserica Baptistă din Beiuș. Programul de sărbătoare în cadrul serviciilor divine a fost îmbogățit de membrii bisericii gazde, fanfara, grupul tinerilor, al copiilor și alți frați și surori din adunare.

La aceste servicii am fost îndemnați să-L prăznuim pe Cristosul Cel Înviat nu numai la Paști, ci în fiecare zi a vieții noastre pământești. Să ne aducem aminte și noi că jertfirea Domnului Isus, a adus viața cea nouă în ființa noastră, pentru care trebuie să-L fim recunoscători și să-L mărturisim cât vom trăi. R.P.

te zile ale celei mai importante sărbători creștine care și-a păstrat până în prezent farmecul și semnificația, aduc fiecare dintr-un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie. La sărbătoarea Învierii lui Isus Cristos, care înviind din morți, S-a descoperit ca adevărat Fiu al lui Dumnezeu, suntem îndemnați să-L acceptăm pe Isus ca Domn și Mântuitor al nostru.

Pentru a-L sărbători pe Isus Cel viu și a-L proclama pentru orice ascultător, în zilele de 20, 21 aprilie, și credincioșii bapțiști din

Baptistă a invitat predicatori oaspeți pentru a transmite celor prezenți la servicii Vestea cea Bună a Învierii Domnului Isus asupra morții.

Program de Paști în bisericile din Julia

Câțiva elevi ai școlii generale românești din Julia au întâmpinat marea sărbătoare a nașterii Domnului învățând poezii și cântece de Paști. Elevii pregătiți de învățătoarea *Eva Pățaș Sabău* au prezentat câte un mic program de sărbătoare în prima zi de Paști pentru credincioșii adunați la biserică cu hramul „Sf. Paraschiva” din Orașul Mic Românesc și a doua zi pentru credincioșii Catedralei „Sf. Nicolae” din Orașul Mare Românesc din Julia.

Arhim. Teofil Părăian:

„Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi!”

De ce este Învierea Mântuitorului cea mai mare sărbătoare a creștinătății?

Mai întâi de toate, așa e prezentată sărbătoarea Sfințelor Paști, ca „sărbătoare a sărbătorilor și praznic al praznicelor”. Apoi, în centrul gândirii ortodoxe este Mântuitorul Iisus Hristos și în centrul preocupărilor legate de Persoana Domnului Hristos este Învierea Mântuitorului. Nu se poate spune că celelalte sărbători nu au importanța lor. Toate au importanță, pentru că nu poate fi Învierea Mântuitorului, dacă n-ar fi și celelalte evenimente de mântuire. Dar Biserica ne prezintă Învierea Mântuitorului Iisus Hristos ca mai presus de lume, ca fiind „sărbătoare a sărbătorilor și praznic al praznicelor”.

Toată slujba de Paști e o revărsare de bucurie, este un chip al trăirii duhovnicești. „Veniți să bem băutură nouă, nu din piatră steapă, ci din izvorul cel pururea curgător al Mântuitorului Iisus Hristos întru care ne întărim”. Sau avem chemări: „Cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure, să se prăznuiască toată lumea cea văzută și cea nevăzută că Hristos a înviat veseliea cea veșnică”. „Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm, Paștile Domnului, Paștile, că din moarte la viață și de pe pământ la cer Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-i cântăm cântare de biruință.”

Sărbătoarea Sfințelor Paști este sărbătoarea când prăznuim „omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți veșnice și săltând îl laudăm pe Mântuitorul, pe cel unul binecuvântat și preamărit, Dumnezeu al părinților noștri”.

Dar ca să se întâmple acestea în viața și conștiința noastră este nevoie ca să zicem „fraților” și celor ce ne urăsc pe noi și să iertăm toate pentru Înviere și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le!

Slujbă de Înviere la Budapesta

Preasfințitul Siluan, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria a slujit în noaptea de Înviere la parohia românească și așezământul monahal cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta. Slujba s-a oficiat în prezența a peste 200 de români din capitala Ungariei. Alături de PS Siluan au slujit parohul *Marius Maghiaru*, pr. ieromonah *David*, pr. ieromonah *Nicolae* și diaconul *Mihail*.

Bucuria slujbei de Înviere a fost mai mare în acest an, pentru că în sfârșit iconostasul capelei românești

s-a îmbogățit și cu icoanele mult așteptate, astfel credincioșii budapeșteni se

pot bucura de un nou pas în înfrumusețarea lăcașului sfânt.

E.I.

Paștile Morților

La sfârșitul Săptămânii Luminate, în Duminica Tomii, se sărbătorește Paștile Morților sau Paștele Mic, zis și Paștele Blajinilor. În ziua de 26 aprilie, după slujba de dimineață de la biserică, în mai multe localități din Ungaria au plecat credincioșii români spre cimitir pentru a-și cinsti morții printr-o pomană și o luminare aprinsă la locul de îngropăciune.

La Budapesta, după Sf. Liturghie arhierescă săvârșită de PS Siluan, pr. paroh *Marius Maghiaru* și un sobor de preoți, s-a ținut un scurt parastas în amintirea celui care a fost marele mecena al culturii române, Emanuel Gojdu. Credincioșii, alături de preoți și diplomații români din capitala ungară, au depus apoi coroane de flori la mormântul familiei Gojdu, care își doarme somnul de veci în cimitirul Kerepesi.

Pr. vicar *Pavel Ardelean* a spus la Sf. Liturghie din Catedrala Sf. Nicolae din Julia, în predica zilei, să nu uităm să ne cinstim morții în fiecare an, la Paștile Morților, iar dacă la românii de aici, această tradiție s-a pierdut în negura vremii, noi, cei de azi avem obligația s-o reînviem.

Și preotul din Mische-rechi, pr. *Ioan Bun*, alături de câțiva credincioși a ie-

șit la morminte în duminica Tomii, pentru a spune o rugăciune și pentru a sfinți locurile de veci ale unor buni credincioși ai bisericii strămoșești.

Tradiția spune că, în această zi, morții se bucură de pomenile aduse de urmașii lor la cimitir și că, din ceruri, îi vor sprijini pe cei vii când vor întâmpina greutăți.

E.I.

Depuneri de coroane la mormântul lui E. Gojdu

Oferiți
1 %
din impozitul
Dumneavoastră
Bisericii
Ortodoxe
Române
din Ungaria

Cod tehnic:
0293

Promoția 2005-2009 a Liceului Bălcescu își ia rămas bun

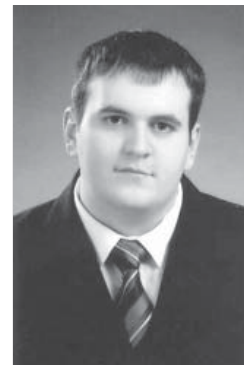
Vera Cser
dirigintă

Adam Iova

La sfârșitul acestei săptămâni își ia rămas bun o nouă generație a Liceului Românesc „Nicoale Bălcescu” din Julia. Festivitatea celei de-a 57-a promoții va avea loc sâmbătă, 2 mai, cu începere de la ora 10.00, la Centrul Cultural Românesc. Cei 45 de tineri români, ai promoției 2005/2009, vor oferi la serbarea de sâmbătă un program festiv familiilor, profesorilor și colegilor. Dirigintele claselor a 12/A și 12/B sunt Vera Cser și Ana Radici Repisky.

Ana Eva Pușcar

Adam Sáfrány

Attila Gergő Negru

Aida Bondar

Clasa 12/A

Blasiu Vasile Ruja

Andreea Gurzău

Beatrix Gurzău

Eric Cozma

Ecaterina Sabău

Robert Ciotea

Anita Szépfalusi

Norbert Sajti

Teo Roșu

Timea Grestyák

Zoltan Netea

Iuliana Stela
Machhour

Vasile Ruja

Odett Otlăcan

Patricia Petrușan

Loredana
Alexandra Nica

Nora Cefan

Nu plânge pentru că s-a terminat,
zâmbește pentru că s-a petrecut.

(Garcia Marquez)

Promoția 2005-2009 a Liceului Bălcescu își ia rămas bun

Ana Radici Repisky
dirigintă

Attila Győrfi

Și-un fir de iarbă
își are rădăcina lui.
(Mihail Sadoveanu)

Evelin Iuhas

Benjamin Teofil
Borszéki

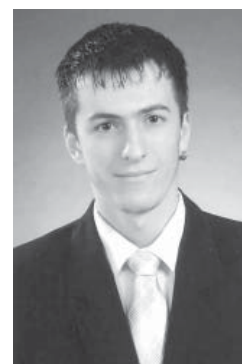

Anamaria Marc

Attila Lipcsei

Clasa 12/B

Claudi-Vasile Dura

Greta Ruja

Nora Ruja

Petru Sándor

Brigita Sferle

Maria Ruja

Ioan Pătcăș

Mariana Berkics

Ioan Novac

Bernadett Gaál

Iosif Vaida

Zenadia-Georgeta
Minea

Rita Pásztor

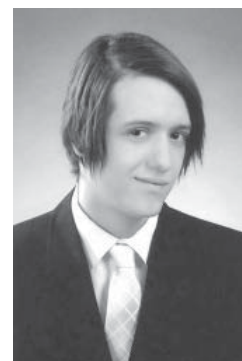
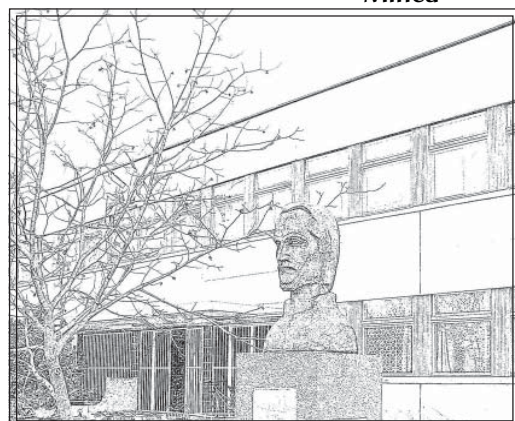
Victor Simon

Petru Iuhas Nagy

Cornel Páncél

Attila Mikó

David Dráguly

Întâlniri culturale sportive între Aletea și Sântana

Activitățile prevăzute în cadrul proiectului comun a celor două orașe sunt vizite de informare și documentare, spectacole folclorice și competiții sportive între cele două orașe Sântana și Aletea. În lunile octombrie și noiembrie ale anului trecut, o serie de programe culturale și sportive s-au derulat la Aletea, iar anul acesta, în luna mai, aletenii urmează să fie oaspeții orașului Sântana. Pe 10 mai, la Sântana, vor

avea loc o serie de acțiuni culturale folclorice comune, iar pe 17 mai se vor desfășura competițiile sportive dintre echipele celor două orașe. Proiectul transfrontalier, demarat în 19 august 2008, va fi finalizat în 18 iunie 2009. Cele două localități însă intenționează să continue colaborarea începută și să realizeze încă 10 proiecte comune în cadrul Programului Operațional Ungaria – România 2007–2013. A.B.

Viitori învățători

Absolvenții Catedrei de limba română de la Facultatea Pedagogică „Tessedik Sámuel” din Szarvas se pregătesc intens și cu mare responsabilitate pentru susținerea examenelor de diplomă, în specialitatea învățători și educatori de naționalitate română. Examenele vor avea loc la începutul lunii iunie. Numărul absolvenților în acest an este: 3 învățători la zi și 1 la fără frecvență, 2 educatori la zi și 2 la fără frecvență. Conform informațiilor primite de la profesoara **Lucreția Fluieraș**, șefa Catedrei de limba română a Facultății pedagogice din Szarvas, examenul de sus-

ținere a lucrărilor de specialitate la limba română, învățători, va avea loc în zilele de 4–5 iunie, urmând ca între 9–12 iunie să susțină examenele de metodica a predării în limba română, precum și celelalte examene la limba maghiară, pedagogie, psihologie, metodică, etc. Educatorii vor susține toate examenele de absolvire, prin urmare și lucrarea de specialitate, în zilele de 10–11 iunie.

Serbarea de absolvire va avea loc pe 8 iunie, iar înmânarea diplomelor va fi pe la mijlocul lunii iunie, la o săptămână după încheierea sesiunilor. A. B.

Dacă nu știți ce să citiți... Noi vă dăm idei!

În această rubrică vă vom prezenta în fiecare săptămână câte 10 cărți noi pe care le puteți împrumuta de la biblioteca Liceului „N. Bălcescu” din Jula. Alte informații puteți obține de la bibliotecara **Silvia Cefan** la adresa de mail: biblioro@citromail.hu.

1. Franz Kafka: Castelul
2. J.R.R. Tolkien: Întoarcerea regelui
3. Rose E. Sabin: Puteri periculoase
4. Bernard Knight: Potirul otrăvit
5. John Grisham: Maestrul
6. R. L. Stine: Plaja bântuită
7. Claudia Arp: Educația copilului neastâmpărat
8. Paul Auster: Trilogia New York-ului
9. Richard Heller: Al 13-lea apostol
10. Tim LaHaye: Cavalerii Apocalipsei

Olimpiada la română a școlilor generale

Cu o săptămână în urmă, pe 24 aprilie, s-a desfășurat concursul național la limba și literatura și cultură și civilizație românească a elevilor de școală generală. Acei elevi care au obținut punctaje necesare la prima rundă, în scris, au participat vinerea trecută la

succes elevilor la examen. În finala olimpiadei au ajuns două eleve de la școala generală din Micherechi, pregătite de profesoara de limba și literatura română, **Ana Netea Benye**, o elevă din Chitighaz, profesoara ei fiind **Iulia Moldovan**, cinci elevi din Jula, pregătiți de

haz, **Emil Bodor**, de la Școala din Bătănia și **Dora Pătaș**, eleva școlii din Micherechi au primit din partea juriului o diplomă de participare. La aprecierea cunoștințelor de literatură, juriul a pus accentul pe cunoștințele elevilor legate de lecturile literare, pe care le

proba orală a olimpiadei. OATV a avut loc la sediul ATRU din Jula, unde și-au încercat cunoștințele de limba română 10 elevi sosiți din școlile românești. Juriul a fost alcătuit din directoarea Liceului „N. Bălcescu”, **dr. Maria Gurzău Czeg-lédi**, referenta la limba română din cadrul Institutului de Cercetare și Dezvoltare pentru Învățământ din Budapesta, **Viorica Oros Fabian**, organizatoarea și inițiatorea acestui concurs, **Gheorghe Marc**, profesor pensionar și profesoarele pensionare **Maria Zombai** și **Aurica Hoțopan**. În deschidere, președintele juriului **Maria Gurzău Czeglédi** le-a dorit

Ana Secan Navratil și doi elevi din Bătănia, care au fost pregătiți de directoarea **Iulia Olteanu** și însoțiți de profesoara **Klara Guth**. La sfârșit, juriul a făcut cunoscut rezultatele și a înmănat premiile la concursul din limba și literatura română:

Locul I: **Jenifer Iuhas** (Micherechi)

Locul II: **Anamaria Hegedűs** (Jula)

Locul III: **Laura Stan** (Bătănia) și **Enikő Papp** (Jula)

Pentru participarea la acest concurs, **Cristina Romilda Lekner**, **Alexandru Benedekfi**, elevii Școlii generale din Jula, **Nicoleta Igrîț**, eleva școlii din Chitighaz,

cunosc ei și pe vocabularul pe care îl utilizează. La cultură și civilizație elevii au trebuit să facă o călătorie imaginară în mai multe științe, de exemplu a trebuit să se pregătească din partea de etnografie și folclor, istorie și religie. La acest concurs pe locul I s-a clasat tot **Jenifer Iuhas**, pe locul II a ajuns **Dora Pătaș**, iar pe locul III **Emese Antal** (Jula). **Laura Stan** și **Cristina Romilda Lekner** au primit din partea juriului câte-o mențiune. Prin participarea la acest concurs, toți elevii au fost câștigători. Școlarii de clasele 5–8 sunt așteptați și la anul la acest concurs.

A. Cioca

Cartea românească – oaspete de onoare la Budapesta

Joi, 23 aprilie, la Millenáris Park a avut loc deschiderea oficială a celei de-a XVI-a ediție a Festivalului Cărții de la Budapesta. Anul acesta, România a fost invitată de onoare a acestui eveniment internațional.

La deschiderea festivă, care a avut loc în Sala Teatrului, au fost prezenți președintele parlamentului ungar, *Szili Katalin*, *Adrian Lemeni*, secretar de stat în Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, *Mircea Mihaies*, vicepreședinte al Institutului Cultural Român, ambasador *Irina Comaroschi*, dr. *Brîndușa Armanca*, director ICR Budapesta, scriitoarea *Ludmila Ulițaia*, oaspete de onoare al festivalului, scriitori români cunoscuți nu numai în România dar și în Ungaria: *Mircea Dinescu*, *Gabriela Adameșteanu*, *Traian Ștef*.

În deschidere, *Szili Katalin* a citat cuvintele scriitorului *Gárdonyi Géza*: „banii cheltuiți pe cărți, aparent sunt bani risipiți, ca și sămânța pe câmp”, adăugând, că astăzi, când peste tot se vorbește despre criza economică, omul este pus de multe ori în situația să aleagă, dar pentru cultură merită întotdeauna să

sacrificăm. A continuat spunând că pe români și maghiari nu-i unește numai spațiul și Uniunea Europeană, ci și cultura. Cultura maghiară este deosebit de valoroasă și prin ceea ce se creează în spațiul din afara granițelor, mai bine zis aceasta este parte firească a culturii maghiare, adăugând: „dar suntem mândri că pentru românii care trăiesc în Ungaria este o cerință și o valoare să-și păstreze cultura și limba maternă”.

Președintele parlamentului ungar a amintit că, în 1995, UNESCO declara ziua de 23 aprilie ca Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor și a atras atenția asupra răspunderii pe care o au ca făuritori ai legii: „trebuie să asigurăm siguranța juridică creatorilor de valori spirituale”. *Szili Katalin* a încheiat cu cuvintele lui *Babits Mihály*: „cartea este viață și trăiește prin oameni”.

Secretarul de stat *Adrian Lemeni* a felicitat organizatorii pentru acest festival de anvergură europeană și a mulțumit pentru faptul că au ales România ca invitat de onoare, remarcând că aceasta demonstrează relațiile bune care există între cele

Oficialități române și maghiare la Târgul de carte din Budapesta

două țări vecine. A invitat vizitatorii festivalului la o călătorie imaginară prin cultura, istoria și tradițiile României, prin intermediul cărții.

Vicepreședintele ICR, *Mircea Mihaies* a mulțumit scriitorilor subliniind: „să nu uităm că ei sunt cei pentru care azi suntem aici”. În continuare a adus exemplul cunoscutului duet american *Paul Simon & Art Garfunkel*, primul având origini (evreiești) în Ungaria, iar celălalt în România,

și sunt apreciați în întreaga lume pentru muzica lor. „Morală este simplă, a conchis vicepreședintele ICR, ca român și maghiar ca să se înțeleagă au trebuit să emigreze în America și să cânte în engleză”.

A mai adăugat că relațiile bune cu maghiarii se datorează astăzi și scriitorilor. „Vrem să fim și europeni, și în legătură cu aceasta am o veste bună: la Festivalul Cărții de la Paris am trăit ca pe un succes personal faptul că tineri scriitori români și maghiari pătrund în edituri mari din Europa. Și până vom ajunge să ne citim în original să mai ascultăm împreună muzica lui *Paul Simon* și *Art Garfunkel*”, a încheiat *Mircea Mihaies*.

A urmat inaugurarea expoziției *TV Mania* a artistului plastic *Ciube-Bartha Ernő* din Cluj, ca un apropo la dușmanul de astăzi al cărții, după care a avut loc inaugurarea standului de cărți al României, organizat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național în parteneriat cu *Breasla Cărții Maghiare*. Standul românesc a fost circumscris ideii de interculturalitate și a expus cărți apărute în perioada 2005–2008 la edituri prestigioase din România, pre-

cum: Editura Albatros, Cartea Românească, Curtea Veche, Editura Universității din București, Europolis Print, Gramar, Humanitas, Editura Institutului Cultural, Minerva, Univers Enciclopedic.

În perioada 23–26 aprilie, în cadrul festivalului cărții, în organizarea Institutului Cultural Român și cu sprijinul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național au avut loc prezentări de carte cu dedicație din partea autorilor, discuții, dezbateri, dialoguri cu publicul care au adus în prim plan scriitori români, precum *Gabriela Adameșteanu*, *Mircea Dinescu*, *Denisa Comănescu*, *Traian Ștef*, *Ioan Moldovan*, *Filip Florian*, *Al. Mușina*, *Adela Greceanu*.

Au participat la mese rotunde personalități ale vieții literare, culturale și mass-media din Ungaria, precum *Esterházy Péter*, *Cselényi László*, *Kányádi Sándor*, și traducătorii *Ana Maria Pop*, *Balázs Attila*, *Karácsonyi Zsolt*.

În numărul următor vom reveni cu amănunte despre evenimentele literare românești din cadrul ediției din acest an a Festivalului Cărții din Budapesta.

Gabriela Enea Elekes

Scriitorul Mircea Dinescu printre cititori

Legaturile acestui profesor cu liceul românesc și cu școala care pe mulți i-a pregătit și i-a adus apoi ca profesori la Jula sunt atât de strânse încât o istorie a școlii românești nu-i poate ocoli partea de contribuție. Lumina privirii sale blânde, glasul său sfătuitor, înțelegerea și analiza lucidă a greutăților de început ale viitorilor dascăli au fost probe ale unui profesor exemplar. Pálffy Endre a fost printre puținii profesori, de etnie maghiară, venit din Ardeal, care s-a implicat de la început în problema școlilor românești și nu numai.

Născut la 12 martie 1908, în Toplița, jud. Harghita, Pálffy Endre urmează școlile la Universitatea din Cluj, secția română-franceză (1927–1931), și îl găsim și la Universitatea din Sorbona, unde își perfecționează cunoștințele de limbă franceză. După absolvirea facultății, între 1931–1941, este profesor la Liceul Bethlen Gabor din Aiud – jud. Alba. Între 1937–1940 este invitat de Nicolae Iorga la Școala de vară de la Vălenii de Munte să susțină câteva cursuri și dezbateri. Între 1941–1945 trece ca profesor la Liceul regimentelor române de grăniceri din Năsăud, unde deține și o vreme funcția de director (1943–1945). Din anul 1945 se stabilește în Ungaria și lucrează în Ministerul învățământului, culturii și cultelor, în calitate de con-

Școala românească din Jula – 60 de ani (20)

Endre Pálffy

(1908–1975)

silier și apoi director. El a fost cel care s-a implicat în deschiderea unei școli superioare și al colegiului Mocsáry încă din 1947-1948, încât din anul 1949 până în anul 1955 deține funcția de șef al catedrei de limba română din cadrul nou înființatei Școli Superioare Pedagogice. Din anul 1955, Pálffy Endre trece la catedra de română a Universității ELTE din Budapesta ca profesor, unde predă istoria literaturii române, relații literare româno-maghiare. La Budapesta i-a cunoscut și avut colegi pe profesori renumiți ai catedrei de română: Carlo Tagliavini, Ladislau Galdi, Lajos Tamás, Domokos Samuel. Tot aici primește postum, în 1976, titlul de profesor universitar și cel de doctor în istoria literaturii.

De numele său se leagă și participarea timp de aproape 10 ani, în calitate de președinte, la comisiile de bacalaureat de la liceul românesc. Era pentru profesor un prilej de a cunoaște din interior problemele cu care se confruntă elevii și profesorii români: lipsa la început a manualelor, a programelor școlare. Ține și primele consfătuiri pe teme didactice, luând pulsul profesorilor, care ve-

școala superioară de aici. Tot la Budapesta organizează pentru studenții români de la ELTE întâlniri cu scriitori și lingviști români, Victor Eftimiu, Dimitrie Macrea, Eugen Jebeleanu. A însoțit studenții săi la practica pedagogică de la școala românească din Jula și din alte școli românești

Dascălul și omul de la catedra buapestană a fost și un autor de manuale, printre primele care răspundeau exigențelor la nivel liceal. Primul manual de metodică a aritmeticii și citirii pentru anul I școli normale, în 1941, urmat de *Istoria literaturii române* pentru cls. a 3-a (1953, coautor Domokos Samuel), apoi în 1955, același manual pentru cls. a 2-a. În 1956, *Gramatica limbii române* pentru școlile medii, coautor, Heszke Béla. În 1958, *Gramatica limbii române* pentru clasele 5–6 ale școlilor generale, coautor Mészáros György. Pentru studenți publică *Istoria literaturii române, secolul XX* în 1957, *Un ghid de conversație pentru limba română* – 1960, apoi *Istoria literaturii române*, în 1961. *Viața și oprea lui G. Coșbuc* – 1973, a lucrat la *Dicționarul român-maghiar* și *Lexiconul literaturii universale*.

Contactele cu comunitatea românească, mai ales pe linia formării profesorilor de română, l-au determinat pe profesorul

Pálffy Endre să se apropie și de gazeta românească. Are o serie de colaborări între 1953–1957, iar din anul 1958 este chiar acreditat cu invitația de a prelua conducerea *Foii noastre* într-un moment dificil, în timpul concediului de boală al lui Petru Anton. Între 1962–1968 este redactor-șef al *Foii noastre*, din faza budapestană, când afirmă un grup de jurnaliști de la Vasile Roxin, Al. Király, la Ioan Halász, Livia Santău, Gh. C. Mihăiescu. Gazeta românilor cunoaște acum un vârf de calitate prin materialele cultural-literare și semnăturile intelectualilor din comunitate.

Tragicul sfârșit al fiului său l-a făcut ca în ultima parte a vieții sale să fie tot mai abătut și să-și piardă controlul asupra comportamentului său public. Durerea l-a găsit nepregătit, încât nu a reușit să-și adune resursele de creație și de cercetare, sfârșind într-un soi de anonimat, mult prea devreme pentru potențialul său creator (Budapesta, 16 noiembrie 1975).

Pentru mulți intelectuali români, profesori sau zia-riști, amintirea întâlnirilor cu profesorul Pálffy Endre, fie la examenele de final la liceu, fie chiar la banchetele bacalaureaților, rămâne emblematică pentru omenia și înțelegerea de care a dat dovadă, dar și pentru solidaritatea de breaslă cu care a știut să fie îndrăgit și „adoptat” de comunitatea de intelectuali români din Ungaria. Un ungur cu gesturi și simțiri românești.

Cornel Munteanu,

Baia Mare

Urmează: 21. Ecaterina
Santău, 22. Endre Korondi

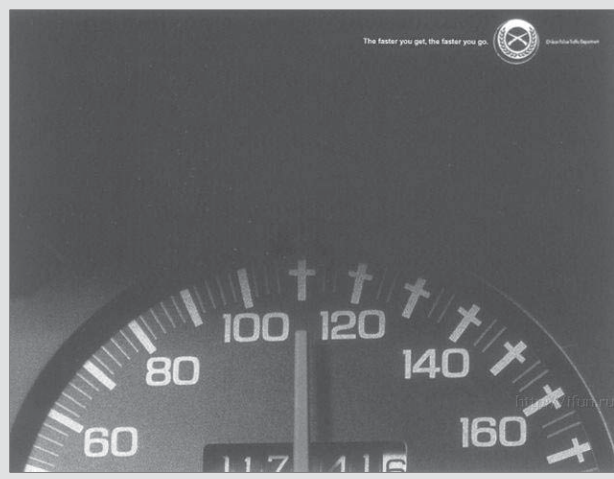
Cît privește ficarea 4-urilor, găsesc o a fi
foarte mai bine dacă ~~și~~ Ministerul Culturii
și al Tăvafămintăului ar fi avut răgășul
și el să poată medita la lor ~~că~~ ^{în capul} ~~pe~~ ^{pe} ~~la~~ ^{la} ~~un~~ ^{un}
pînă în situația de a decide ~~pe~~ ^{pe} ~~la~~ ^{la} ~~un~~ ^{un}
convorbiri telefonice; poate ar fi venit și
de acolo o sugesție relativ la un subiect
oglinzind o concepție nouă. Nu sîc că 4-
zele nu sînt bune, dar eu care de ani de
20 le mîr bucur de încrederea școlii și a
furnizorilor suplimentare de a face pe pre-
ședintele examenului de maturitate, înțel-
nesc mereu - la diferiți profesori de specia-
litate - subiecte de acest fel care - ușor
sînt bune în ultima analiză ~~de~~ ^{de} ~~la~~ ^{la} ~~un~~ ^{un}
devin tradiționale și candidații dotati
cu o doză de invenție, pot ghici dăin-
te felul, direcția, natura subiectului.

deau în profesorul lor un altul important pentru îmbunătățirea predării limbii și literaturii române în școală. În anul 1954 pornește o anchetă în școli pentru noua programă și noile manuale. Cu acest prilej, Pálffy Endre sugerează ca terminologia științifică să fie tradusă în ambele limbi. Procesele verbale ale comisiilor de bacalaureat cuprind în acești ani aprecieri juste, critice pe alocuri, ale președintelui, dar și oferă sugestii constructive pentru perfecționarea cunoștințelor de limbă română. În calitate de funcționar în minister a vizitat o serie de școli românești, din Micherechi, Chitighaz, Aletea, Bățania, a făcut inspecții la ore, a stat direct de vorbă cu dascălii, fiind un bun îndrumător în ale metodicii. Comunitatea românească din Ungaria l-a simțit alături și a fost printre profesorii dragi ai profesorilor. Demne de luat în seamă sunt aprecierile la adresa unor dascăli pe care i-a prețuit pentru munca lor, cum e cazul lui Teodor Oltean adus de la Micherechi la Jula ori a lui Petru Popuța, care au avut în Pálffy Endre un mentor în activitatea lor. Rezultatele acestor contacte directe a fost și valul de dascăli români care, la sfatul și încurajarea profesorului din Budapesta, au urmat ori au fost formați la

Studenti români împreună cu profesorul Pálffy

Cele mai bune imagini de reclamă

Selecție realizată de Ana Cioca

S-a redeschis Muzeul Theodor Aman

Începând de joi, 23 aprilie, s-a redeschis pentru public Muzeul Theodor Aman din București. Potrivit ziare.com, publicul se va putea bucura de trei dintre sălile de expoziție ale muzeului, care cuprind lucrări de artă restaurate din bani donați.

În urmă cu câțiva ani, Ambasada SUA la București a oferit 20.000 de dolari pentru acest muzeu, iar Rotary Club București a contribuit cu aproape 40.000 de euro la restaurarea sa. Sculpturile de pe fațada muzeului, care reprezintă fosta casă a pictorului Theodor Aman, îi înfățișează pe Michelan-

gelo și pe Leonardo și sunt lucrate chiar de artist. În plus, în săli sunt expuse și alte lucrări ale lui Aman,

cum ar fi portrete, gravuri, tablouri istorice sau mobile sculptate de artist, mai precizează sursa citată.

Continuarea romanului „Codul lui Da Vinci”

Continuarea controversatului roman „Codul lui Da Vinci” va fi lansată pe 15 septembrie, în Statele Unite, Marea Britanie și Canada. Potrivit Reuters, noul volum va ieși pe piață sub titlul „Simbolul Pierdut”.

Volumul „Codul lui Da Vinci” a fost lansat în urmă cu șase ani, în 2003. La acea dată, cartea a înregistrat un record de vânzări, peste 70 de milioane de exemplare.

Romanul a fost unul controversat, stârnind reacții critice din partea Vaticanului și a instituțiilor ce reprezintă catolicismul. Cartea are ca subiect o conspirație orchestrată chiar de Biserica catolică.

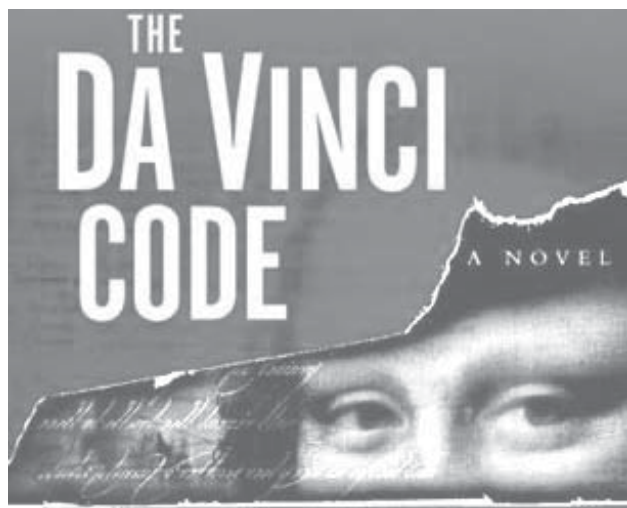
Continuarea romanului va ieși pe piață sub titlul „The Lost Symbol/ Simbolul Pierdut”, personajul principal fiind în continuare Robert Langdon, expert în

simbolică de la Universitatea Harvard.

Romanul va fi scos pe piață de editura Random House. „Acest roman a fost o călătorie stranie și în același timp minunată. Să condensezi cinci ani de cercetare în cele doisprezece ore în care se petrece povestea a fost o adevărată provocare. Viața lui Robert

Langdon avansează mult mai rapid decât a mea”, a declarat Dan Brown, în cadrul unei conferințe de presă.

Romanul a fost ecranizat în 2006, iar personajul Robert Langdon a fost interpretat de Tom Hanks. Producția a obținut încasări de peste 750 de milioane de dolari.

„Romania, the land of choice”

Noul slogan al turismului românesc este „Romania, the land of choice”, acesta fiind afișat pentru prima oară la concertul de Paști, susținut de Goran Bregovici în stațiunea Mamaia.

Concertul lui Bregovici, organizat de Ministerul

Turismului, prin programul „Lumină la malul mării”, s-a bucurat de participarea a mii de persoane, dar și de prezența președintelui României, Traian Băsescu, și a ministrului Turismului, Elena Udrea.

Până acum, România a fost promovată în lume

prin sloganul „Simply surprising”. Ministerul Turismului va lansa pe 1 Mai „Imnul turistic al României”, care va fi promovat atât în țară, cât și pe canalele media din străinătate. Imnul este interpretat de mai mulți soliști, printre care și Gheorghe Zamfir.

Fotbal

Vă prezentăm:
Echipa de fotbal din Jaca

Despre echipa de fotbal din Jaca s-ar putea povesti foarte multe. Cu 10 ani în urmă, echipa s-a aflat în divizia I-a a județului Bihor, Ungaria. După ce antrenorul Ștefan Roman a părăsit echipa, au avut tot mai slabe rezultate. În trei ani, comuna nu a mai avut echipă de fotbal.

În primăvara anului 2008, Ioan Matei și Iosif Pop s-au sfătuit cum să reinvie echipa de fotbal în comună. S-au înscris la divizia III-a a județului, în vară au jucat trei meciuri de pregătire (cu echipe din diferite divizii), pe toate le-au câștigat.

Ioan Matei: – Scopul nostru a fost ca să încheiem cumva echipa, pe lângă cei mai în vârstă am căutat câțiva tineri. Deocamdată nu rezultatele sunt cele mai importante, ci atmosfera echipei și ca să ne sprijine cât mai mulți suporteri. În echipă sunt 5 băieți de 15–18 ani, câțiva de 20 de ani, restul sunt foști jucători ai echipei

vechi, care au 40–45 ani.

– Cum v-ați pregătit pentru sezonul de primăvară?

– Mai mult timp am petrecut în sala de sporturi a școlii. Am avut cinci meciuri amicale, dintre care unul l-am câștigat, trei am remizat și unul l-am pierdut. Cel mai mare rezultat pentru noi e că am reușit să ținem echipa împreună și că pe banca tehnică în totdeauna avem 4–5 rezerve.

– Care sunt scopurile echipei?

– La sfârșitul acestui sezon am dori să ne calificăm undeva pe la mijlocul clasamentului. Apoi în următorul sezon am dori să jucăm în divizia a II-a a

județului. În 3–4 ani am vrea să revenim în divizia I-a a județului. Pentru asta avem nevoie de mult ajutor financiar, dar și mai mult de la marginea terenului de joc. Am dori să-i transferăm acasă pe cei 5 jucători, care actualmente joacă la Komádi.

– Pe 19 aprilie, echipa a fost oaspetele echipei de fotbal a comunei Pădurea Neagră din județul Bihor, România. Cum v-ați simțit acolo?

– Duminică dimineața am plecat de acasă, în Oradea am vizitat teatrul și biblioteca orașului, la

amiază am jucat un meci amical cu prietenii noștri din Pădurea Neagră al cărui rezultat a fost tot prietenesc (1–1). După meci am primit o masă extraordinară. Toată atmosfera a fost de neuitat. La sfârșitul campionatului o să luăm „revanșa” cu prietenii noștri.

Iosif Pop: – În comuna noastră se organizează viața sportivă a juniorilor din 7 comune învecinate. Nu numai cu fotbal, ci și cu handbal și tenis de masă ne ocupăm. Avem mare nădejde că peste câțiva ani vom juca din nou în divizia I-a a județului.

Contacte:

zsakase.freebase.hu

zsaka.hu

06-30/910-2253

Ioan Cozma

Următoarele meciuri de fotbal

1 mai 2009, vineri, ora 17.00

Bichiș FC – Micherechi SE

Crâstor SE – Szarvasi FC

Körösladány Medosz SK – Ciorvaș SK

Nagyszénás SE – Aletea LE

2 mai 2009, sâmbătă, ora 16.30

Leta I. – Diósgyőr FC KFT

Sárrétudvari KSE – Leta II.

Pocei KSE – Biharnagybajomi SE

Săcal SE – Szerep SE

17.00:

BătaniaTK – Mezőberényi FC

Telekgerendás MDSE – Jula TFC II.

3 mai 2009, duminică, ora 14.00:

Jula Amazon – XII.Ker.Hegyvidék SE

16.30

Bihartorda Kse – Apateu SE

Nyírábrányi KSE – Jaca SE

17.00

Jászapáti VSE – Jula Termal FC

Magyarbánhegyes FC – Chitighaz SE

Békéssámsóni SK – Leucușhaz KSK

Ultimele rezultate

NB III.

Izsák – Jula Termal 2–3 (9)

Județ I.

Kondorosi TE – Crâstor SE 3–1 (4)

Mezőhegyesi SE – Bătania TK 2–1 (1)

Leta II. – Derecskei LSE 1–3 (15)

Județ II.

Ciorvaș SK – Vésztő SE 0–2 (9)

Újkígyós FC – Chitighaz SE 0–1 (7)

Blondy FC – Săcal SE 2–1 (7)

Szentpéterszeg – Pocei KSE 7–1 (10)

Județ III.

Jula TFC II. – Aletea LE 2–2 (5, 9)

ȘAH

Șahiștii
de la „N. Bălcescu” pe locul III.

În cadrul „Săptămânii Zoltán Bay”, zilele trecute, la Școala Generală Bay din Văreu (Gyulavári), a fost organizată Cupa de Șah.

„La competiție au participat 10 echipe din oraș, cu 30 de elevi din școlile ge-

nerale. Competiția a fost desfășurată în sistem elvețian. La competiție au participat și elevii Școlii Generale „N.Bălcescu” din Jula cu o echipă destul de bună. Membrii echipei au fost Daniel Illich, Zoltan Santău

și Attila Fazekas”, ne-a informat Petru Țapoș, organizatorul competiției.

La sfârșitul concursului, jucătorii noștri au primit medaliile de bronz și cadouri.

MIC

TVR 1

Luni 4 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Profesioniștii... cu Eugenia Vodă (R) 10.50 Desene animate 11.00 Serial. Sclava Isaura (R) 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 În curtea școlii 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit **18.30 Sport plus** 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. The Blues Brothers.

Albertina Ionescu prezintă „Sport plus”

Marti 5 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Garantat 100% 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Atunci și acum 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. Cântec de iubire.

Miercuri 6 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Tezaur folcloric 10.00 Spune-mi ce te doare 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convietauri 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Știi sport? 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 18.30 Sport plus 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. Unde au dispărut banii?

Joi 7 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 O dată-n viață (R) 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Interes general 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 În spatele ușilor deschise 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 8 mai

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Telegiurnal 6.15 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 7.15 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Serial. Sclava Isaura (R) 12.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Europa ne privește 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Telegiurnal 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 22.20 Film. Recviem.

Sâmbătă 9 mai

6.00 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 6.30 Răurile vieții 7.30 Semne 8.00 Serial. 9.00 Desene animate 10.30 Arca lui Noe 12.00 De la Est la Vest 13.00 Telegiurnal 13.20 Rețetă pentru siluetă 13.55 Formula 1. Calificări Spania 15.10 Ne vedem la TVR 16.30 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Am fost cândva soldați și... tineri.

Duminică 10 mai

6.10 Universul credinței 8.00 Spune-mi ce te doare 9.00 Desene animate 10.00 Echipa verde 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegiurnal 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Spaniei 16.10 Supermarket de divertisment 17.00 Telegiurnal 17.10 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Omul fără chip.

TVR 2

Luni 4 mai

6.00 Desene animate 7.05 Film. Un nou început (R) 8.30 Atlas (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Descoperă românii 13.00 Teleshopping 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Musafiri nepoțiți 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.10 Replay 23.20 Film. Jerry și Tom.

Marti 5 mai

6.00 Desene animate. Prințesele mării 7.00 Serial. Dovadă de iubire 8.00 Ferma (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Jurnalul TVR 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Poate nu știa! 13.00 Teleshopping 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Copilul probleme 20.00 D'ale lui Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Luptă pentru viață.

Miercuri 6 mai

6.00 Desene animate. Prințesele mării 7.10 Timpul chitarelor (R) 8.35 Bugetul meu (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.15 Jurnalul Euronews pentru România 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Creaturi fioroase 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Luptă pentru viață.

Joi 7 mai

6.00 Desene animate. Prințesele mării 7.10 Muzică și muzică (R) 8.35 Bazar (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Jurnal TVR 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Film. O familie excentrică 20.00 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Între focuri.

Vineri 8 mai

6.00 Serial. Dovadă de iubire (R) 7.10 Film. O familie excentrică (R) 8.50 Poate nu știa! 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 12.45 Învățătorii 13.00 Teleshopping 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.05 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Atenție, se cântă! 19.30 Pescar hoinar 20.00 Bucătăria lui Jamie 21.00 Ora de știri 22.30 Focul minții 23.05 Film. Pe viață și pe moarte.

Sâmbătă 9 mai

6.00 Lumea de aproape (R) 6.30 Utopia (R) 7.00 Doi care doinesc 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție... copii 10.00 Rugby 12.00 Un zămbet pe... 4 roți! 12.30 Atenție, se cântă! 15.00 Între cer și pământ 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Ghid de vacanță 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Film. În fața juraților 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Noi doi.

Duminică 10 mai

6.00 Arena leilor (R) 7.00 Natură și aventură 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 H... ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.30 Rugby hoinar (R) 11.00 Liderii de mâine 12.10 Film. Călăuziți de stele 14.30 Bucătăria lui Jamie 17.00 Serial. Hotel Babylon **18.00 Campionii. Povestea campionilor sportului românesc** 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Tata și restul.

Campionii sportului românesc

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

4 MAI, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

5 MAI, MARȚI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Istorie, politică, societate – de vorbă cu prof. dr. Peter Weber 17.40: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

6 MAI, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Sport – rubrica lui Adam Bauer 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 MAI, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 MAI, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „Lumea femeilor” 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 MAI, SÂMBĂȚĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe unde Europei 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

10 MAI, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spiciuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.30: Magazinul „Lumea femeilor” (reluare) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe unde medii cu frecvențe de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

6 mai 2009 (mtv ora 14.05)
Reluare: 8 mai 2009 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După câteva informații, profesoara Mihaela Bucin, în rubrica sa „Crai nou”, vă va vorbi despre istoricul Foii românești, săptămânal care, din motive financiare, deschide un capitol nou al existenței sale. Apoi, cu ajutorul a două familii mixte, una românească din Micherechi, iar alta de limbă greacă din Seghedin, vom prezenta șansele însușirii limbii materne, de către copii acestora.

Realizator: **Ștefan Crâsta**

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30–14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130
Fax: 66/465-142
Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Adresa:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

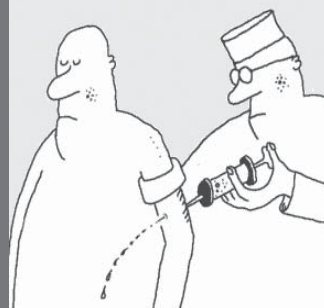
Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.com

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

UMOR

DEX
online

Dicționare ale limbii române

www.dexonline.ro

ECRANUL NOSTRU
pe Internet:
www.mtv.hu

„Istoria ! Istoria”

**„Istoria” este o publicație de presă și cărți „NOI”.
Editura de presă și cărți „NOI”
(.magyarorszag.hu) este o publicație de presă și cărți „NOI”**

FOAIA
românească
1 mai 2009
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Bichișciaba, str. Luther nr. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrád se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2009: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségéért” Közalapítvány biztosítja.